

Klauzurní práce – Trestní právo

Případ Květy – holky rohypnolky

Květa se již nějaký čas živila prostitucí, což ji nijak netěšilo, klienti se jí hnusili, ale brala to jako nejjednodušší výdělek, z něhož půlku si bral její „pasák“ Radim, který jí poskytoval ochranu a též dohazoval klienty, od nichž předem vybíral svou část odměny jako zálohu. Květě se už nechtělo dál vydělávat poskytováním sexuálních služeb, proto si vymyslela lepší způsob výdělků – klientovi na hotelovém pokoji vhodí do pití rohypnol (silné hypnotikum ze skupiny benzodiazepinů), spánku klienta pak využije a vezme mu z peněženky nejen slíbenou odměnu, ale i veškerou hotovost (Radimovi se o tom ale nezmínila). Svůj záměr provedla hned u všech dalších třech klientů. První klient Arnošt ale u sebe neměl vůbec žádnou hotovost, jedinou tisícikorunu dal jako zálohu Radimovi za slíbené sexuální služby. Druhému klientovi Bedřichovi Květa vzala z peněženky 9 000 Kč. Třetí klient Helmut, kterému vzala z peněženky 3 000 Kč, ale krátce po požití několika tablet rohypnolu rozpuštěném v alkoholu v kombinaci se srdečním onemocněním, o kterém Květa nevěděla, zemřel na srdeční zástavu.

Praktická část klauzurní práce

1. Jak trestněprávně posoudíte jednání Květy? Odůvodněte.
2. Jak trestněprávně posoudíte jednání Radima? Odůvodněte.
3. Jak byste posoudili jiné jednání Radima, jenž vhodil rohypnol do pití kamarádce Ivě, se kterou slavil její 18. narozeniny a o kterou dosud neúspěšně usiloval, aby pak omámení Ivy využil k souloži s ní, k níž došlo ještě před půlnocí v den jejích 18. narozenin? Odůvodněte.
4. Květa byla po pátrání policie zadržena v pátek dne 27. října 2023 v 11.30 hod. a hned poté jí bylo sděleno obvinění. Uveďte konkrétní čas konkrétního data, do kdy nejpozději měl státní zástupce podat návrh soudu na vzetí obviněné Květy do vazby, byla-li obava, že se bude jako dosud i nadále vyhýbat trestnímu řízení skrýváním (vezměte přitom v úvahu, že v ranních hodinách dne 29. října 2023 došlo ke změně letního času na zimní, tj. ve 03.00 hod. se hodiny posunuly zpět na 02.00 hod.). Odůvodněte.
5. Kdo je (věcně, místně i funkčně) příslušný k rozhodnutí o stížnosti Květy proti usnesení policejního orgánu (Odboru obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství hl. m. Prahy) o zahájení trestního stíhání, k němuž dal písemný pokyn dozorový státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze? Odůvodněte.
6. Květa od svého zadržení odmítala s policisty jakkoliv spolupracovat. Pro provedení následného znaleckého zkoumání a porovnání biologických stop získaných na místech činů bylo zapotřebí získat DNA Květy. Mohly policistky překonat její odpor a provést bukalní stěr? Odůvodněte.

Poznámka:

1. U všech závěrů obsažených v odpovědích týkajících se subsumpce případu pod zákonné ustanovení musí být

ustanovení přesně citováno (nejen jeho název, ale i číslo paragrafu, odstavce, písmeno, alinea).

2. Při subsumpci musí být provedena konfrontace požadavků obsažených v zákonném ustanovení se skutkovým zjištěním (podobně jako to činí soud ve výroku rozsudku).

3. Závěry obsažené v odpovědích musí být náležitě odůvodněny (např. třeba uvést, proč určité jednání posuzovat jako účastenství ve formě návodu a nikoli jako spolupachatelství).

Teoretická část klauzurní práce

Poznámka:

Teoretická část klauzurní práce nijak přímo nenavazuje na zadání praktické části klauzurní práce.

7. Ivan, který byl jako poškozený včas a řádně vyrozuměn o konání hlavního líčení, k němuž byl na druhý jednacím den předvolán jako svědek, se počátku hlavního líčení neúčastnil, teprve v rámci svého výslechu jako svědka vznesl požadavek, aby Oldřichovi bylo uloženo nahradit mu krádeží způsobenou škodu ve výši 15 000 Kč. Jak má postupovat soud, který posléze Ivana v hlavním líčení uzná vinným a dospěje k závěru, že Oldřich Ivanovi škodu skutečně způsobil a dosud neuhradil?

- a) Přizná Ivanovi v odsuzujícím rozsudku nárok na náhradu škody.
- b) Odkáže poškozeného Ivana v odsuzujícím rozsudku s jeho nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
- c) Nárok poškozeného Ivana zamítne.

d) Rozhodne usnesením, že poškozený nemůže v hlavním líčení uplatňovat nárok na náhradu škody.

8. Evžen, který dosud nebyl soudně trestán, byl senátem soudu prvního stupně shledán vinným zvláště závažným zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 4 tr. zákoníku spáchaným ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Senát, který hodlal uložit nepodmíněný trest odnětí svobody, neshledal žádné důvody pro jeho vyměření pod dolní hranici zákonné trestní sazby. V jakém rozmezí by měl trest uložit, aby nešlo o nezákonnou výměru?

- a) V rozmezí 17 až 24 let.**
- b) V rozmezí 10 až 18 let.
- c) V rozmezí 5 až 12 let.
- d) V rozmezí 2 až 10 let.

9. Přemysl byl odsouzen pro přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin, trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 24 měsíců a protialkoholnímu ochrannému léčení vykonávanému ambulantní formou. Trest obecně prospěšných prací řádně vykonal ke dni 20. 12. 2023, ochrannému léčení,

které nebylo doposud ukončeno, se podrobuje od 1. 8. 2023, od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti bylo po vykonání jeho poloviny podmíněně upuštěno usnesením soudu, které nabylo právní moci dne 10. 6. 2024 a kterým byla stanovena zkušební doba v trvání 2 let. Které z vyjádření je správné? K zahlazení odsouzení

- a) již došlo ze zákona v okamžiku řádného vykonání trestu obecně prospěšných prací, tj. dne 20. 12. 2023.
- b) došlo ze zákona v okamžiku, kdy nabylo právní moci usnesení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, tj. 10. 6. 2024.
- c) může dojít dne, kdy nabude právní moci usnesení soudu o zahlazení odsouzení vynesené na návrh Přemysla, a to až po předchozím rozhodnutí o osvědčení Přemysla ve zkušební době podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, popř. po uplynutí 1 roku od konce zkušební doby, popř. po vykonání zbytku trestu zákazu činnosti (bylo-li mu to uloženo).
- d) dojde ze zákona okamžikem právní moci rozhodnutí o osvědčení Přemysla ve zkušební době podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, popř. uplynutím 1 roku od konce zkušební doby, popř. vykonáním zbytku trestu zákazu činnosti (bylo-li mu to uloženo), bude-li tehdy již ukončen výkon ochranného léčení, jinak až tímto ukončením.**

10. Emanuel, který se stal obětí znásilnění, požádal, aby byl při podání vysvětlení podle § 158 tr. řádu vyslýchán osobou opačného pohlaví. Je nutné jeho žádosti vyhovět?

- a) Ano, nebrání-li tomu důležité důvody.**
- b) Nikoliv. Má pouze právo požadovat, aby byl vyslýchán osobou stejného pohlaví, nebrání-li tomu důležité důvody.
- c) Nikoliv, neboť toto právo by mu náleželo až při jeho výslechu v rámci vyšetřování.
- d) Nikoliv, neboť žádné takové právo trestní řád vyslýchánému nedává.

11. Obžalovaná právnická osoba Dřevěnice, s. r. o., se sídlem v Brně, zapsaná do obchodního rejstříku u Krajského soudu v Brně, byla rozsudkem Městského soudu v Praze uznána vinnou trestným činem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, za což jí byl uložen peněžitý trest. Odvolací Vrchní soud v Praze z podnětu odvolání státního zástupce rozsudek v celém rozsahu zrušil a sám obžalovanou uznal vinnou stejným trestným činem, za nějž jí uložil vedle peněžitého trestu též trest zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži na dobu 8 let. Kdo má rozhodnout o návrhu právnické osoby na podmíněné upuštění od výkonu zbytku uvedeného zákazového trestu (po vykonání 4 let tohoto trestu)?

- a) Předseda senátu Vrchního soudu v Praze.
- b) Předseda senátu Městského soudu v Praze.**
- c) Vrchní soud v Praze.
- d) Krajský soud v Brně.

12. Marek, který byl trestně stíhán pro skutek kvalifikovaný podle § 282 odst. 2 tr. zákoníku, se dotázal svého obhájce, jakou nejdelší možnou dobu by jej v přípravném řízení mohly orgány činné v trestním řízení stíhat vazebně. Jak by mu měl obhájce odpovědět?
- a) Při splnění zákonných podmínek maximálně 8 měsíců.
 - b) Při splnění zákonných podmínek maximálně 12 měsíců.**
 - c) U daného trestného činu nepřipadá vazební stíhání nikdy v úvahu.
 - d) Při splnění zákonných podmínek maximálně 36 měsíců.
13. Karel byl stíhán pro přečin ublížení na zdraví podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit na své družce, poškozené Karle, s níž tehdy vedl společnou domácnost. Karla původně se zahájením trestního stíhání souhlasila. V hlavním líčení toho však litovala, prosila samosoudce, aby druha neodsoudil a nepostihoval, a vyslovila přání, aby Karel již nebyl stíhán. Jak má samosoudce postupovat, pokud jinak dosud provedené důkazy vinu Karla jednoznačně prokazují?
- a) Samosoudce Karla zproští obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. s ohledem na postoj poškozené, pro který je čin málo společensky škodlivý a není třeba vyvodit trestní odpovědnost pachatele.
 - b) Samosoudce Karla uzná vinným a s ohledem na postoj pachatele i poškozené upustí od potrestání.
 - c) Samosoudce trestní stíhání zastaví.**
 - d) Samosoudce věc postoupí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je příslušný k projednání skutku jako přestupku.
14. Státní zástupce podal k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 obžalobu na Romana pro pokus zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku. Předseda senátu měl pochybnost o správnosti státním zástupcem užitě právní kvalifikace (v úvahu přicházel pokus vraždy). Jaké rozhodnutí senátu by správně měl v nařízeném neveřejném zasedání při předběžném projednání obžaloby navrhnout a prosazovat?
- a) Věc by měla být vrácena státnímu zástupci k došetření, aby státní zástupce po případném doplnění dokazování předložil věc nadřízenému státnímu zastupitelství k podání obžaloby k věcně příslušnému Městskému soudu v Praze.
 - b) Věc by měla být přímo postoupena Městskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému k projednání takto nově právně posouzeného skutku.
 - c) Věc by měla být předložena Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o věcné příslušnosti, neboť skutek by mohl být kvalifikován i jako trestný čin, k jehož projednání není Obvodní soud pro Prahu 2 věcně příslušný.**
 - d) Ve věci by mělo být nařízeno hlavní líčení, provedeno celé dokazování a teprve na základě jeho výsledků bude možno správně právně posoudit skutek (buď přímo rozhodnout ve věci samé, nebo věc postoupit věcně příslušnému soudu).

Řešení

1. Květa se dopustila zvlášť závažného zločinu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 4 tr. zákoníku v pokračování podle § 116 tr. zákoníku.

Květa se rozhodla, že klienty mající zájem o sexuální služby omámí rohypnolem a vezme jim veškeré peníze, což podle zadání učinila stejným způsobem ve třech případech, v prvním nezískala žádné peníze, ve druhém a třetím získala celkem 12 000 Kč, ovšem při třetím útoku oběť zemřela. Květa tím naplnila znaky **pokračujícího zvlášť závažného zločinu loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 4 tr. zákoníku**.

Květa se tak rozhodla, že bude proti klientům (předmět útoku) útočit stále stejným způsobem a naplňovat tak skutkovou podstatu téhož trestného činu, přičemž tak bude činit kontinuálně, tedy v blízké časové souvislosti. Motivací (jednotným záměrem) byl zisk peněz na úkor klientů žádajících sexuální služby. Jsou tak u všech tří útoků splněny základní podmínky **pokračování v trestném činu uvedené v § 116 tr. zákoníku**, podle něž se pokračováním v trestném činu rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují, byť i v souhrnu, skutkovou podstatu stejného trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Na tom nic nemění ani to, že první útok nevedl k zamýšlenému cíli (získání peněz), ani to, že klient při třetím útoku zemřel. Pokračující trestný čin se považuje z hlediska hmotněprávního za jediný skutek, který je třeba právně posoudit jako jediný trestný čin (popř. jako jednočinný souběh více trestných činů).

V daném případě Květa opakovaně naplňovala znaky trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku. Květa, která klienty omámila rohypnolem, aby jim mohla vzít peníze, totiž proti klientům užila **násilí ve smyslu § 119 tr. zákoníku**, podle něž je trestný čin spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem. Květa tak uváděla své klienty popsáním lstivým způsobem, za který je možno považovat i utajované přidání benzodiazepinu Rohypnol do pití, do stavu omámení, v němž se klienti nemohli bránit, tedy uvedla je tak do stavu bezbrannosti. Činila tak jen proto, aby se mohla zmocnit jejich peněz, tedy činila tak v úmyslu zmocnit se cizí věci. Za cizí je třeba považovat i peníze, které měli klienti u sebe a které dosud nevydali za předem dohodnutou sexuální službu (kterou ostatně ani Květa nechtěla poskytnout).

Květa jednala **s úmyslem přímým ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku**, neboť znala všechny rozhodné skutkové okolnosti a uvedeným způsobem chtěla porušit zájem chráněný trestním zákonem, tedy chtěla lstí uvést oběti do stavu bezbrannosti s cílem vzít jim peníze, tedy chtěla proti nim užít násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci. Způsob provedení (až na smrt poslední oběti – viz níže) tedy zcela odpovídal představám pachatelky, která jej přesně takto zamýšlela.

Loupež v základní skutkové podstatě (§ 173 odst. 1 tr. zákoníku) se považuje za tzv. předčasně dokonaný trestný čin, který tak byl dokonán i v prvním případě, kdy Květa nezískala

žádné peníze. Postačí totiž užít násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, kterou oběť ani nemusí mít u sebe. I tak jde o dokonaný trestný čin loupeže.

Uvedenými třemi útoky získala Květa celkem 12 000 Kč, což z hlediska trestněprávního lze považovat za škodu nikoli nepatrnou. Taková hranice škody však u loupeže není zákonným znakem (nevyžaduje se ani pro naplnění základní skutkové podstaty), okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby je až škoda značná, tj. ve výši nejméně 1 milionu Kč, což Květa nezískala, ani její čin k tomu v konkrétní podobě nesměřoval.

Květa ovšem při třetím útoku způsobila aplikací rohypnolu (ve spojitosti se srdečním onemocněním) smrt Helmutovi, oběti trestného činu loupeže. Čin je tak třeba posoudit též podle ustanovení § 173 odst. 4 tr. zákoníku. Podání rohypnolu bylo podle zadání jednou z příčin smrti Helmuta, z hlediska trestního práva příčinou nejdůležitější, hlavní, bez níž by následek nenastal způsobem, jakým nastal. Květa tento následek zavinila z nedbalosti, a to nejméně nevědomě. Květa sice nevěděla o srdečním onemocnění klienta, měla a mohla si však být vědoma, že její klienti nemusí být zcela zdraví a že mohou mít nejrůznější nemoci, případně že mohli předtím užít jiné látky, které s rohypnolem nelze kombinovat, takže jeho podání je může ohrozit na životě a zdraví. Smrt Helmutovi podle zadání rozhodně nechtěla způsobit, ani s ní nebyla srozuměna (jinak by šlo o tzv. loupežnou vraždu).

Loupež podle § 173 tr. zákoníku je ve všech variantách **zvláště závažným zločinem ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku**, neboť ve všech odstavcích horní hranici zákonné trestní sazby trestu odnětí svobody dosahuje výše nejméně 10 let (resp. výrazně ji převyšuje) a jde o úmyslný trestný čin.

2. Radim se dopustil přečinu kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2 tr. zákoníku.

Radim podle základního zadání získával odměnu za „ochranu“ a za zprostředkování klientů Květě, která jako prostitutka jim nabízela a poskytovala sexuální služby, tedy Radim kořistil z prostituce provozované jiným a dopustil se tak přečinu kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2 tr. zákoníku.

Květa podle zadání dobrovolně provozovala prostituci, z jejího výdělku si polovinu bral Radim za to, že ji „chránil“ a dohazoval jí klienty. Ze zadání nevyplývá, že by Květa byla k provozování prostituce nucena násilím či jinou podobnou formou, popř. že by byla zneužita její závislost, tíseň či omyl, anebo že by byla dítětem (osobou mladší 18 let), aby šlo o závažnější případ obchodování s lidmi (§ 168 tr. zákoníku). Radim tak **kořistil z prostituce provozované jiným**, na jeho jednání tak dopadá generální skutková podstata trestného činu kuplířství (a nikoli speciální případ obchodování s lidmi). V případě kuplířství oběť (tj. Květa) dobrovolně a bez kvalifikovaného nátlaku přistoupí na nabídku pachatele provozovat prostituci, ze které on bude kořistit. Samotné provozování prostituce Květou není trestné.

Prostitucí je poskytování služby v podobě pohlavního styku jiné osobě nebo osobám za úplatu, přičemž nezáleží na formě pohlavního styku (vedle soulože může jít i o jakékoliv jiné formy ukájení pohlavního pudu tělesným stykem).

Ze zadání nevyplývá, že by Radim jednal způsobem popsaným v § 189 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku, že by Květu přiměl, zjednal, najal, zlákal nebo svedl k provozování prostituce (takové formy jednání tam popsány nejsou). Radim na provozování prostituce Květou kořistil, když si nechal pravidelně platit z každého výdělků jednu polovinu za ochranu a dohazování klientů.

Radim přitom jednal s úmyslem přímým podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť znal všechny rozhodné skutečnosti naplňující znaky tohoto trestného činu a naplnit je chtěl.

Kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2 tr. zákoníku je přečinem podle § 14 odst. 2 tr. zákoníku, neboť se jedná o úmyslný trestný čin, na který je stanoven trest odnětí svobody s horní hranicí nepřevyšující 5 let.

3. Radim by se tímto skutkem dopustil zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

Radim záměrně uvedl Ivu Istí do stavu bezbrannosti, když jí dal silné uspávací (rohypnol) do pití, aby na ní mohl vykonat soulož. Vše též podle svého plánu provedl.

Stavem bezbrannosti se obecně rozumí takový stav člověka, v němž není schopen utvářet nebo projevit svou vůli nebo je jeho schopnost utvářet nebo projevit svou vůli podstatně snížena z důvodu bezvědomí, spánku, ovlivnění návykovými látkami, nemoci, zdravotního postižení, duševní poruchy, silného ochromujícího stresu, nízkého nebo vysokého věku, překvapení nebo jiného obdobného důvodu (srov. k tomu znění platného, avšak dosud neúčinného znění § 119a odst. 1 tr. zákoníku, které ovšem vychází z dosavadního ustáleného výkladu v odborné literatuře i aplikační praxi).

Podle § 119 tr. zákoníku je trestný čin spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti Istí nebo jiným podobným způsobem.

Tak tomu bylo i v případě Radima, který dal Ivě do pití rohypnol, aby ji omámil, což se mu zdařilo. Radim tak užil vůči Ivě násilí ve smyslu § 185 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (nejde tak o případ uvedený v alinea 2 téhož odstavce, v němž se postihuje zneužití jen jinak způsobené bezbrannosti).

Radim tak činil jen proto, aby mohl na Ivě vykonat pohlavní styk formou soulože, tedy ji uvedeným způsobem (násilím) donutil k pohlavnímu styku (ve smyslu § 185 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku), a to konkrétně v jeho závažnější formě soulože ve smyslu § 185 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. Pohlavním stykem je jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, jeho těžší, kvalifikovanou formou je soulož, tj. spojení pohlavních orgánů muže a ženy, k čemuž též podle zadání došlo.

Radim nenaplnil další okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby uvedenou v § 185 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, neboť Ivu již nelze považovat za dítě ve smyslu § 126 tr. zákoníku. Dítětem podle uvedeného ustanovení se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak (což v daném případě neučinil). Iva v den, kdy se Radim vůči ní dopustil popsaného jednání, slavila 18. narozeniny, jak k násilnému jednání, tak i k vykonání koitu,

došlo v den těchto narozenin. Iva tak podle ustáleného výkladu v odborné literatuře v tuto dobu již nebyla dítětem, tedy osobou mladší 18 let, tou byla jen do dne předcházejícího dni narozenin.

Radim jednal zaviněně, a to s úmyslem přímým ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť znal všechny rozhodné skutkové okolnosti a uvedeným způsobem chtěl porušit zájem chráněný trestním zákonem, tedy chtěl takto zasáhnout do lidské důstojnosti Ivy v sexuální oblasti (způsob provedení předem naplánoval a přesně takto čin chtěl provést).

Radim tedy jiného násilím donutil k pohlavnímu styku a takový čin spáchal souloží, čímž spáchal zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. Podle § 14 odst. 3 tr. zákoníku jde o zločin, který je navíc zvlášť závažným zločinem, neboť jde o úmyslný trestný čin, na který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí 10 let.

4. Podle § 77 odst. 1 tr. ř. státnímu zástupci skončila lhůta pro podání návrhu na vzetí obviněné Květy do vazby v neděli dne 29. 10. 2023 v 10.30 hod.

Nenařídí-li státní zástupce propuštění zadržené osoby, je podle § 77 odst. 1 tr. ř. povinen odevzdat ji ve lhůtě 48 hodin od zadržení soudu s návrhem na vzetí do vazby. Lhůty určené v hodinách se počítají *a momento ad momentum*, tj. přesně od okamžiku k okamžiku (trestní řád v tomto směru neobsahuje žádnou zvláštní úpravu, a to na rozdíl od běhu lhůt stanovených ve dnech, týdnech, měsících či let – viz § 60 tr. ř.). Nesmí tudíž uběhnout celých 48 hodin, proto při podzimní změně času, kdy se ručičky hodin posunují zpět (tj. čas mezi druhou a třetí hodinou ranní proběhne dvakrát), je třeba tuto skutečnost zohlednit. Květa byla zadržena dne 27. října 2023 v 11.30 hod., v ranních hodinách dne 29. 10. 2023 došlo ke zmíněné změně času, takže lhůta nemůže končit dne 29. 10. 2023 v 11.30 hod. (jako by tomu bylo v případě, že by ke změně času nedošlo), protože by v důsledku posunu času reálně uplynulo 49 hodin, ale musí končit již dne 29. 10. 2023 v 10.30 hod.

5. O stížnosti Květy proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání rozhodne podle § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř. státní zástupce Vrchního státního zastupitelství.

Obecně je podle § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř. k rozhodnutí o stížnosti obviněného podané proti usnesení policejního orgánu příslušný státní zástupce, který vykonává dozor nad přípravným řízením. Pokud ale tento státní zástupce dal k takovému usnesení souhlas nebo pokyn, byl by popřen devolutivní účinek stížnosti, proto je podle doplňujícího pravidla obsaženého v tomtéž ustanovení příslušný k rozhodnutí „nadržený státní zástupce“, kterým se míní státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství. Vykonával-li dozor na zachovávaním zákonnosti přípravného řízení státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze (srov. k tomu § 12 odst. 5 tr. ř.), je nadřazeným státním zástupcem státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze jako nejbližší vyššího státního zastupitelství.

6. Policistky mohly přiměřeným způsobem překonat odpor Květy a provést bukální stěr podle § 114 odst. 4 tr. ř., pokud Květa ani po poučení s upozorněním na následky nevyhovění výzvě (v podobě pořádkové pokuty podle § 66 tr. ř. anebo překonání odporu) neumožnila úkon provést (§ 114 odst. 5 tr. ř.) a pokud s překonáním jejího odporu vyslovil státní zástupce souhlas.

Květa od svého zadržení odmítala s policisty jakkoliv spolupracovat, pro provedení znaleckého zkoumání a porovnání biologických stop získaných na místech činů však bylo zapotřebí získat DNA Květy, které lze obecně získat tzv. bukálním stěrem.

Krevní odběr nebo jiný podobný úkon, jako je právě bukální stěr, lze provést **podle § 114 odst. 2 tr. ř. zásadně jen se souhlasem osoby, o níž jde**. Taková osoba je povinna takový úkon **strpět**, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Bukální stěr není spojen se zásahem do tělesné integrity, provádí se špachtlí (kartáčkem) výtěrem z vnitřní strany tváře (postačí odchlípnutí rtu a výtěru prostoru mezi tváří a dásní). **Pro provedení odběru biologického materiálu nespojeného se zásahem do tělesné integrity může dokonce policejní orgán podle § 114 odst. 4 tr. ř. po předchozí marné výzvě překonat odpor obviněného**. Policejní orgán k takovému postupu potřebuje **předchozí souhlas státního zástupce**, překonání odporu musí být provedeno **způsobem přiměřeným** intenzitě odporu. Předtím však podle § 114 odst. 5 tr. ř. musí být obviněný **poučen** o povinnosti strpět takový úkon s upozorněním na následky nevyhovění v podobě uložení pořádkové pokuty, resp. o možnosti postupu podle § 114 odst. 4 tr. ř. (teprve po předchozí marné výzvě lze přistoupit k překonání odporu a donucení strpění úkonu).

Takovým postupem nedochází ani k porušení principu zákazu nucení k sebeobvinění, vyjádřeného latinskou formulí „*nemo tenetur se ipsum accusare*“ (lze též přeložit tak, že „nikdo není povinen sám sebe obviňovat“). Nešlo totiž o donucení obviněné k výpovědi proti sobě samé, ale ani k donucení k jinému aktivnímu jednání, jímž by obviněná přispívala k obstarávání důkazů proti sobě. Obviněná nebyla nucena sama sebe obviňovat, byla jen donucena ke strpění odebrání a zajištění stop (slin obsahujících DNA) existujících nezávisle na její vůli, aniž by po ní byla požadována její aktivní součinnost. Nejde proto ani o postup apriorně protiústavní, jak vyplývá ze stanoviska Ústavního soudu ze dne 30. 11. 2010, sp. zn. Pl. ÚS-st. 30/10 (viz k tomu FENYK, J. CÍSAŘOVÁ, D., GŘIVNA, T. a kol. Trestní právo procesní. 8. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 366-367).